Võidupühal

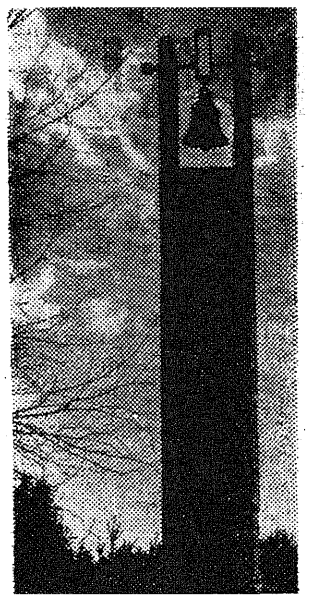

Tänavu möödub 27 aastat päevast, mil lõppes Suur Isamaasõda. Pärast ligi 4 aastat kestnud heitlusi oli hitlerlik Saksamaa, kes kerge vaevaga oli alistanud enamiku Lääne-Euroopa riike ja tahtis «välksõjaga» põlvili suruda ka Nõukogude rahvad, 1945. aasta maiks ise täielikult purustatud ning sunnitud alla kirjutama tingimusteta kapitulatsiooniaktile.

Võit fašismi üle saavutati paljude rahuarmastavate rahvaste ühiste jõupingutustega, kusjuures sõja pearaskust kandsid oma õlgadel Nõukogudemaa rahvad. Võideldes külg-külje kõrval teistega, andis oma panuse võiduks ka eesti rahvas.

Juba sõja esimestel päevadel hakati ENSV territooriumil formeerima vabatahtlikest rahvakaitseüksusi, kes juulikuu algul astusid võitlusse fašistidega.

Samal ajal alustas Porhovi rajoonis raskeid kaitselahinguid Leningradi suunas edasitungivate fašistlike soomusvägedega endise Eesti Rahvaväe baasil moodustatud 22. Eesti Territoriaalne Laskurkorpus, kaitstes visalt iga jalatäit maad Porhovi, Dno, Staraja Russa lähistel.

Kuid vaenlase ülekaal sõjatehnikas oli sõja algperioodil liiga suur ja ta tungis Moskvani, piiras sisse Leningradi, vaenlase väed jõudsid Volga kallasteni ja Kaukasuse jalamile.

Siin aga tuli pööre. Tehniliselt ja moraalselt tugevnenud Punaarmee purustas vaenlase otsustavates lahingutes ja paiskas ta välja Nõukogudemaa piiridest.

Vaenlase väljatõrjumisest võtsid osa ka eesti sõjamehed 8. Eesti Laskurkorpuse koosseisus, mille formeerimist alustati 1942. aastal Uraalis ja mis võttis osa Velikije Luki, Neveli ja Sokolniki vabastamisest ja Eesti mandriosa ning saarte puhastamisest vaenlastest.

TPI-s töötab praegu ligi 100 Suure Isamaasõja veterani. **Suure Isamaasõja veteranid on:**

— prorektorid: **H. Tiismus, H. Lepikson, G. Oserov, H. Eesmaa;**
— parteikomitee liige **H. Joonase;**
— mehaanikateaduskonna dekaan **H. Kuldma;**
— kateedrite juhatajad: **I. Barinov, S. Dokelin, J. Dudkin, K. Kask, R. Levet, V. Maasik, M. Makarov, B. Tamm, E. Mattisen, G. Samolevski;**
— professorid: **Ü. Talgro** ja **O. Stein;**
— dotsendid: **K. Allik, E. Arumeel, V. Arhangelski, L. Brutus, K. Vimmsaare, H. Korrovitš, V. Mežburd, P. Murel, R. Otsman, R. Ott, A. Päss, T. Randvee, U. Randmer, A. Reier, N. Rozanov, O. Roots, E. Sepp, E. Soonvald, G. Soskind, A. Sunila, H. Tibar, H. Tiido, K. Umbleja, D. Erport, A. Luks, H. Jänes, P. Larin, G. Trapezontsev;**
— vanemõpetajad ja õpetajad: **J. Abõzov, O. Bussel, D. Gorodetski, M. Ignatov, V. Kapustin, R. Lumi, J. Lõssov, A. Mõttus, A. Naumov, A. Nobel, I. Paul, A. Pihlapson, J. Poltavets, V. Porhotunov, P. Prokopov, E. Riives, V. Raidna, H. Erm, V. Butšelovski, D. Krahmalnokov, A. Mergazov, V. Kozlov, P. Maksimov, V. Koljasov;**
— teaduslikud töötajad: **O. Kaera, E. Inti;**
— teenistujad: **A. Arulaid, A. Grossmann, E. Bauming, V. Guljajev, E. Zaitsev, N. Kobets, V. Kolossov, V. Koljadnõi, A. Laur, V. Mesipuu, P. Palu, J. Soo, A. Talvet, I. Truuts, G. Steinmann, P. Štšerbak, R. Nagelmann, T. Luhari, Ü. Saar, A. Verner, A. Vennola.**
— pensionärid: **L. Kalman, R. Soodla, A. Kõnela.**

Võidupühal meenutame sooja tänutundega endisi rindemehi, kes käisid rasket sõjameheteed kuni võiduka lõpuni.

Langetame pea mälestades kõiki neid, kes oma elu hinnaga tasandasid teed võiduni.

Au endistele TPI üliõpilastele, kes langesid võitluses fašismi vastu Suures Isamaasõjas.

Igor Dobrohhotov, Leenart Hainlo, Aleksander Kold, Paul Kont, Kaljo Kraus, Lembit Lehiste, Ben Lerenmann, Verner Lõhmus, Victor Raudsik, Vsevolod Reinvaldt, Jevgeni Rozov, Paul Saluri, Lev Zernossenkov, Nils Tennmann, Georgi Valdek, Helno Valma, Igor Volmer.

Nende kangelaste nimed, raiutud kuldtähtedega marmortahvlisse TPI aula seinal, olgu alatiseks ka meie südameis.

E. BAUMING
A. LAUR

Parteikoosolekult

*** 25. aprillil toimus TPI parteiorganisatsiooni üldkoosolek, kus arutati TPI parteikomitee tööd vastuvõetud otsuste täitmisel. Põhjaliku ja kriitilise ettekandega esines parteikomitee sekretär B. Hiire. Koosolekust võtsid osa EKP Keskkomitee osakonnajuhataja asetäitja I. Nuut ja EKP Tallinna Linnakomitee esimene sekretär N. Johanson. Sõnavõttudes analüüsiti nii õppe-kasvatustööd kui ka organisatsioonilist tööd. Ettekande ja sõnavõttude alusel võeti vastu konkreetne otsus olukorra parandamiseks.**

*** 28. aprillil toimus TPI parteikomitee laiendatud istung koos rektoraadi ja teaduskondade juhtkonnaga, kus olid arutlusel kasvatustöö küsimused ja puudujäägid korra ja kasvatustöö osas ühiselamutes. Vastuvõetud otsustes kavandati ülesanded ja konkreetsed abinõud.**

«KÕIGI MAADE PROLETAARLASED, ÜHINEGE!»

TP

TP PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ÜLIÕPILASKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

TALLINNA POLÜTEHNIK

Nr. 15 (670) Reedel, 5. mail 1978

Täna on ajakirjandusepäev

Nii argipäevast juttu

Kui mõni aeg tagasi «TP»-st juttu tuli, arvas üks vestluskaaslane, et igavavõitu leht, teine, filoloog, naeratas viisakalt ja sõnas, et olevat parim vahend keelelise analüüsi tegemiseks — vigu kuipalju.

Huvitavamaks ja puhtakeelelisemaks ei tee lehte üleöö, ei üksi-kaksi ega kolmekesigi. Nõuandjana on ö'a alla pannud toimetuse kolleegium, muret tunneb ametiühing, ja — kes siis ei tahaks, et oma maja leht oleks lugemiskõlbulik? Sutsuke saab siin abi igaühest. Kui miskit huvitavat olnud või tulemas, oleks kena, kui valitaks telefonil 532-723 ja antaks meilegi teada.

Ka mitmetest muredest saaks ühisel jõul kergemini üle Haridust saanud inimene ei kirjuta tavaliselt kirju vihikust väljarebitud paberile «TP»-sse on aga jõudnud üsnagi võimatu väljanägemisega kirjutisi. Loe või luub'ga, paranduste'e pole üldse kohta, vormistamisbüroo on õi-usega pahane ega võta lugu masinal ümberlöömiseks vastu. Tuleb ümber kirju'ada. Kas poleks selle tühja töö asemel kergem kohe algul veidi se'gemini tähed ritta seada?

Tihti tullakse avaldusega: «Palume avaldada kaastunnet...» Elu järg'b oma seadusi. On muret ja leina, mid- oleks vahest ilusam konda südames ja jagada rühmakaaslasega suusõnal. Pealegi ilmub meie leht harva ja kui tahaksime trükkida kõiki meile toodud kaastundeavaldusi, kuluks selleks terve veerg. Oleneb inimesest, oleneb rühmast, jäägu see igaühe enda otsustada, aga «TP» viimane veerg peaks kuuluma küll elavaile. On lausa inetu leida toimetuse postkastist aegajalt mõnd kuulutuseavaldust postskrip'umiga: «...kui mingeid küsimusi on, palume pöörduda NN poole õpperühma NN.» Kurb, kui leinaga nii odavalt ümber käiakse.

Aitäh kõikide nende luuletuste eest, mis meile saadetud on. Ehk küll veidi konarlikud, mistõttu pole siiani ka lehte jõudnud.

Võib-olla tasuks enne nende paberi'e panemist veidi järele mõelda, kas nad ka teistele midagi pakuvad või jäävad ka paberil ikka ainult väga isiklikeks tunneteks.

On tore, et Pressiklubi on jalgu alla saamas — on Reet ja Marju, Neeme ja Paul, Kaupo ja Jüri, Riho ja Ivar Jelena ja Sergei, Kalev ja Kirill. Ootame kõiki, kel kirjutamislusti ja kes Pressiklubi plaanis o'evatest silma- ja kõrvaringi harivatest üritustest osa tahavad saa'a. Nii et tule, võta kaasa kirjatükk ja «sina» («teie» jäta toimetuse ukse taha, toimetaja'e veel kulupead, m'da kummardada). Väike see meie toimetusetuba, aga hä'd (inimesi) mahub palju ühte (ruumi) ja Pressiklub' arvates on toimetuseruum mõnus küll. Tule ja vaata järele ja ole abiks, et «TP» õigustaks oma nime — üliõpilasleht.

H. OK

Minu esimene kokkupuude «TP»-ga leidis aset 1959. a. sügisel, kui tuli asuda toimetaja kohale. See oli aeg, kus «TP» ilmus ebaregulaarselt (kolm korda kuus) kaheleheküljelise bülletäänina. Instituut mahtus ära terves koosseisus Koplisse. Loomulikult ei olnud ei toimetust, oma ruumi ega ka kirjasaatjate regulaarset materiaalset ergutamist. Vastutaval sekretäril (pool kohta) lasus lehe kokkuseadmine, keeleline korrektuur ja tehniline toimetamine. Õnneks täitis seda kohta juba mõnda aega ajalehetööga tutvust teinud Elmar Keskküla, tolleaegne komsomolikomitee sekretär, hea organisaator, suurepärane inimestetundja, kes väga kiiresti tõbas, kes kuskile sobib, kes mida võib ja suudab teha ja mis kõige olulisem — ta suutis noori panna südant valutama ühiste eesmärkide pärast. Seepärast kuulus meie ajalehes kandvam osa komsomolielule.

Kui me siis esimest korda maha istusime — üks küll vilumustega lehemees, kuid komsomolitöö tõttu ajanappuses vaevlev, teine üldsegi mitte lehetööga tuttav, aga samuti ajanappuses — oli pilt küll rohkem kui perspektiivitu. Ja siis see mõte sündis: vaja ajalehele toimetust ühiskondlikel alustel — vastselt teisele kursusele asunud tudengitest, kes instituudi seinte vahel veel hea pika aja veedavad ja sealjuures võimalikult erinevatest teaduskondadest pärit oleks. Nii sai tehtudki. Oli aga vaja leida veel üht, kes oleks ajalehetööga juba enne instituuti tulekut kursis ja võiks asuda vastutava sekretäri ametisse. Sai siis lehitsetud sisseastunute toimikuid, et luua pilti, millise tööga või ühiskondliku ülesandega keegi enne instituuti tegeles. Meie leiuks osutus suure sisemise huumoritunde ja väsimatu energiaga tüdruk Evi Näppo tolleaegsest õpperühmast AA-39 (tollal automaatikaeriala). Tookordses toimetuses osalesid ehitusteaduskonna üliõpilased Rein Eendra ja Hain Karu, keemikud Riina Pehme ja Päevi Källe, majandusteaduskonna diplomand Heino Arrak (meie fotoreporter ja kirjasaatja, nüüd «Noorte Hääle» kaastöötaja). Hiljem lisandusid ehitusteaduskonnast Tõnu Keskküla ja energeetikateaduskonna esimeselt kursuselt Tiit Taveter.

Olime kõik juhuslikult kokku sattunud, aga meid liitis kiiresti tervikuks tahe instituudi leht liikuma panna. Loomulikult oli ka ebaõnnestumisi. Aga elama hakkas leht küll. Noor toimetus suutis hakata välja andma «TP»-d regulaarselt ja juba ajalehena (neljaleheküljelisena!). Konkursid fotodele, karikatuuridele, instituudielu kajastavatele följetonidele ja lühiinformatsioonidele näitasid kätte instituudi peres peituvad talendid. Lehe suursündmuseks tuleb pidada huumori- ja satiirinurga «Tuulutaja» ilmumist. Ilmus ta küll rohkem pühadenumbris kuid «TP» kirjakast hakkas peale seda iseenesest täituma mitmesuguste kirjadega, millest kõik leheveergudele ei sattunudki, kuid mille edasiandmisest nendele, kelle pihta ta oli suunatud, toimetus piinliku täpsusega hoolitses ja vastamist ka viimastelt nõudis. Saime nii mõndagi rohkem teada.

Kui «TP» sai neljaleheküljeliseks

Toimetuse enda pidupäevaks kujunes alati ajakirjanduspäev. Siis toimus traditsiooniline lugejate konverents, kus vaagiti juba laiema publiku ees lehe kordaminekuid ja möödalaskmisi. Jagati kingitusi parimatele kirjasaatjatele ning toimetuse liikmetele. Ajakirjanduspäev lõppes pidulaua taga kohvikus, kus mõttelend päästeti raamidest välja, teravmeelitseti toimetuse liikmete ja aastaringselt toimunud äparduste üle. Ma ei mäleta kordagi, et meist kegi oleks töö koormuse üle virisenud, sest kui leidub tööd, ei jätku virisemiseks aega.

Möödunut meenutades tahaks meie praegusele «TP» värskele toimetajale ja alles hooguvõtvale toimetusele soovida mõnusat südamevalutamist ka meie praeguse «TP» sisu ja väljanägemise pärast.

O. PÕDER

Ülehomme — raadiopäev

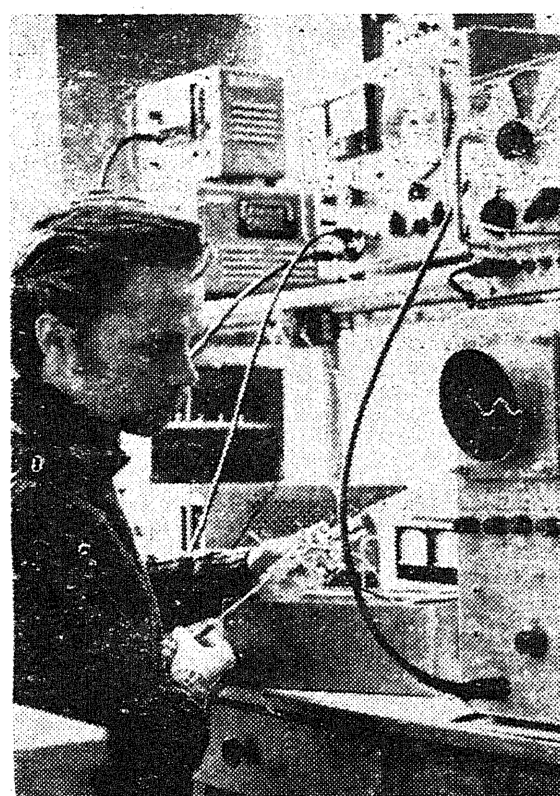

Raadiotehnika kateedri mikroelektroonika laboratooriumis on põhiteemaks välja- ja bipolaarsete transistoride ning integraalskeemide müra uurimine. Uurimistööks vajalikust aparatuurist on osa ka kohapeal loodud. Pildil vaneminsener Aarne Udusaar integraalset selektiivvõimendit reguleerimas.

KAASAEGNE RAADIOTEHNIKA on statistiline raadiotehnika

Raadiotehnika ülesandeks on täiustada olemasolevaid ja luua uusi informatsiooni ülekandesüsteeme. C. E. Shannon'i poolt 1949. a. avaldatud töös «The Mathematical Theory of Communication» näidati esmaselt, et kõige ökonoomsem on informatsiooni ülekanne nõrkade signaalidega, mille võimsus on samas suurusjärgus ülekandesüsteemis paratamatult eksisteerivate ja signaalile lisanduvate müradega. Seejuures on alati võimalik informatsioon üle kanda kuitahes väikeste moonutustega ehk vigadega, kuid seda pikem aeg on vajalik sama informatsioonihulga ülekandmiseks.

Ülekandesüsteemide täiustamiseks ja uute loomiseks tuleb seega reeglina uurida signaali ja müra summat ning mürade mõju mitmesugustele signaalidele. See ongi statistilise raadiotehnika sisu ja eesmärk. Et mürad on juhuslikud suurused, mis «käituvad» vastavalt tõenäosusteooria reeglitele, iseloomustab statistilist raadiotehnikat tõenäosusteooria ja selle matemaatilise aparatuuri maksimaalne kasutamine.

Ilmekalt kajastub statistilise raadiotehnika areng publitseeritavate teaduslike artiklite iseloomus. Kui 20 aastat tagasi 1952. aastal ilmus ajakirja «Радиотехника» 6 numbrit kokku 46 artikliga, millest vaid 2 artiklit käsitlesid mürade mõju informatsiooni ülekandele (televisioonis pildi kontrastsusele ja telefoni kaugsides kõne selgusele vastavalt), siis möödunud, 1971. aastal, ilmus sama ajakirja «Радиотехника» 12 numbrit kokku 248 artikliga ning neist 85 artiklit ehk ca 29% käsitlesid statistilise raadiotehnika probleeme. Illustratsiooniks tooksin mõnede selliste artiklite pealkirjad:

«Sagedustelegraafi häirekindlus feedingu ja juhuslike impulsshäirete puhul.»

«Informatsioonisüsteemide statistilise sünteesi aktuaalsed probleemid.»

Raadiotehnika kui teaduse selline areng on kajastunud ka vastava eriala õppeprotsessis. Profileerivate õppeainete kursustes käsitletakse statistilise raadiotehnika paljusid üksikküsimusi. Kuid toimunud murrang ehk kvalitatiivne hüpe raadiotehnikas kui teaduses pole kahjuks veel leidnud metoodiliselt igati läbitöötatud kajastust õppeainete programmides. Ka kõige uuemad üleliiduliselt kasutatavad õpikud ei esita laiahaardelisi tõenäoseid seoseid signaalide ja mürade vahel küllaldaselt süstematiseeritult ja kompaktsel kujul, mis teeb üliõpilastele nende mõistmise ja omandamise raskeks. Üleliiduliselt iseloomustab õppeinstituutide raadiotehnilisi erialasid asjaolu, et ainult tänu väga suurele konkursile pole väljalangevus siin suurem kui teistel erialadel. Kirjeldatud asjaolud esitavad nii profileeriva kui ka matemaatika kateedri õppejõududele senisest suuremaid ja üsna laiahaardelisi ülesandeid alates pakutava materjali valikust ja lõpetades üliõpilaste varustatusega metoodilise ja õppekirjandusega.

Tõenäosusteooria sissetung ei iseloomusta kaasajal mitte ainult raadiotehnikat või teisi informatsioonilis-küberneetilisi teadusi, vald ka nn. tugevvooluelektrotehnikat. Selleks veendumuseks piisab, kui põgusaltki tutvuda TPI elektrisüsteemide kateedri õppejõudude poolt viimasel ajal kaitstud väitekirjadega. Tõenäosusteooria järjest suurenevat tähtsust majandusteaduses, statistikas ja sotsioloogilistes uurimustes pole vaja tõestada. Ka arstiteadust, bioloogiat, põllumajandust iseloomustab tõenäosusteooria meetodite järjest suurem kasutamine. Isegi tüüpilised humanitaarteadused nagu keeleteadus ja ajalugu kasutavad faktilise materjali analüüsiks ning sisemiste seaduspärasuste avastamiseks üha enam tõenäosusteooriat (struktuur- ja korrelatsioonanalüüs jms.).

On selge, et tõenäosusteooria sellise laia kasutuse tõttu on vabariigi kõrgematele koolidele hädavajalik eestikeelne tõenäosusteooria õpik. Vajaliku pinna selle ilmumiseks on loonud nii TPI kui ka TRÜ rotaprintidel ilmunud loengukonspektid.

I. EISKOP,
raadiotehnika kateedri
vanemõpetaja, t. t. k.

Siin TPI Traathääling!

Hei-hei! Siin TPI Traathääling!

Seda hõiget võib kaks korda nädalas kuulda iga ühiselamus elav tudeng, kui reproduktor tema toa seinal vähegi häält teeb.

1. jürikuu päeval sai sest pool aastat, kui esimene traatsaade liinidesse läks. Nüüd on originaalsaateid pikkusega 35 minutist ligi kahe tunnini tehtud enam kui veerandsada. Originaalsaateid nimetan seepärast, et peale nende on liinidesse jõudnud ka paremad saated ER arhiivist.

Oma saateis oleme ikka rääkinud tudengeist endist või sellest, mis tipikat huvitama peaks: värsketest üliõpilastest, Jimi Hendrixist, tudengi olevikku, minevikku ja tulevikku ennustas naljaga pooleks «Horoskoop». Traathäälingu mikrofon käis EÜE probleemide arutamist kuulamas ja «EVA»-klubile nime panemas. See kõik ja muudki ja paras kimp TPI-sisest informatsiooni pooleks muusikaga, mida iga päev Helsingi laineltki ei kuule, ongi mõne rea peale kokkukuhjatud TPI tudengiraadio programm.

Temaatika tundub võib-olla valitud kergekaalulisena. Eks see ole pisut õige küll, aga peale rasket koolipäeva tudeng tõsisemat asja polegi võimeline kuulama.

Samas püüame edasi anda seda, millest meie instituudis hoolega õppides hoopis kõrvale võib jääda. Kunstist ja muusikast on juba juttu olnud, kirjandusülevaated on lähemas plaanis. Sellega teenib ka Traathääling ühist üritust — lasta instituudist ellu avara silmaringiga noori spetsialiste.

Toimetus on praegu veel väikesearvuline. **Ivalo Randalu** käe all on seni akiivsemateks autoriteks **Ebba Rõigas** (keem. IV) ja **Andres Lepik** (maj. V) Noorematel on jaksu ja aega jätkunud vaid üksikuteks käe- ja hääleharjutusteks, aga eks õige pea saavad nemadki arvestatavateks raadiotegijateks.

Seni on veel ka tehnilisi raskusi — puudub reportermagnetofon ja korralik saadete kokkumängimise võimalus.

Loota on, et teiseks tööaastaks kogub toimetus jõudu ja kogemusi ning kui ka tehniline baas täieneb, saab sügisel hakata liinidesse andma saateid, mis sisult kui ka tehniliselt kvaliteedilt on meie instituudile väärilisel tasemel.

N. VELLEND.

TULE KA!

Jumal lõi maailma kuue päevaga. Pressiklubi loomiseks kulus aega tunduvalt rohkem. Kes seda nüüd enam õieti mäletab, kes just selle idee peale tuli, luua lehe toimetuse juurde aktiiv, kes pidevalt midagi kirjutaks ja üldse lehe asjadest hingega osa võtaks. Räägitakse, et Olev Remsujev olevat kord Majandusteaduskonna poisile Kiki Teiterile ütelnud: «Loomisel on pressiklubi, tule!» Eks Kiki siis tulnudki. Ülejäänud publik tuli kokku, kes kuulutuse peale, keda kutsusid kohale juba olemasolevad liikmed kui isiklikult tuttavaid.

Kui praegu kõrvaline inimene juhtuks meie klubi koosolekule sisse astuma, ehmataks teda vist paks suitsupilv. Selle keskel istub meie toimetaja Hille, tähtis nägu peas, ja jagab korraldusi järgmis(t)e leh(ted)e tarvis toodavate materjalide kohta. Hille on noor ja kena, ise suitsu ei tee, aga toimetuse kitsasse tuppa pressitud aktivistide tossutamise kohta just paha sõna ei ütle. Kiki (tema õige nime — Kirill — järgi meil teda keegi ei kutsu) puistab uusi ja huvitavaid ideid, millest tal kunagi puudust ei tule, kuid mis alati põhjalikku redigeerimist nõuavad. Tema põhioponentideks on toimetaja Hille ja fantastikaklubi esindaja Paul Oja. Tõsiseid märkusi pistab vahele soliidne ja asjalik Kaupo Pollisinski. Muidu hästi vaikne ja tagasihoidlik neiu Marju Madrus läheb pressiklubis ka vahel tuld ja särtsu täis, mille peale Ivar Jung skeptiliselt oma pikki lokke raputab. Raadiomees Neeme Vellend armastab meile kuulamiseks pakkuda pikki, loogilisi ja elegantseid mõttekäike, mis sellegipoolest mitte alati ühisele kriitikale vastu seista ei suuda.

Kui on niimoodi vaieldud, siis minnakse taas kaheks nädalaks laiali. Aga selle kahe nädala jooksul ilmuvad kaks ajalehenmbrit... see jääb muidugi lugejate otsustada, kuidas nad õnnestuvad. Ja kui olete märganud mingit vahet nende numbrite vahel, mis ilmusid enne möödunud aasta oktoobrikuud ja pärast seda, siis on osake Pressiklubilgi ülesande täitmisel — teha «TP» heaks üliõpilaseheks. Neid teie seast, kes tahavad kaasa aidata, kutsume meie tööst osa võtma. Pressiklubis võite mõtteid nii suulises kui ka kirjalikus vormis välja pakkuda ja kaalukamaid neist ka üleinstituudilise lugejatekohtu ette tuua.

Tulge kampa!

«TP» PRESSIKLUBI

SÜNDMUS RAAMATUAASTAL

«Persidski tõi teadete büroost Brockhausi 21. köite — Domitzist Jevreinovini. Domitzi — Meckenburgi suurhertsogiriigis asuva kindluse — ning Dommeli — Belgias ja Hollandis voolava jõe — vahelt leiti otsitav sõna.

«Kuulake! Domkrat (saksa keeles Daumkraft — üks masinaid suurte raskuste tõstmiseks . . .».»

I. Ilf. J. Petrov
«Kaksteist tooli».

Möödunud reedel oli võimalus oma silmaga veenduda, et Brockhausi ja Efroni Entsüklopeedilises sõnastikus märksõna «DOMKRAT» all on tõesti kirjas «Kaheteistkümnes toolis» tsiteeritu 83 Brockhausi köidet seisavad sõbralikus reas teiste entsüklopeediate kõrval TPI raamatukogu uue lugemissaali riiuleil.

Nii ta on. Tõi peo meiegi tänavasse see UNESCO poolt algatatud rahvusvaheline raamatu-, raamatukogude ja raamatukultuuri aasta.

Väljast punane tellis ja klaas, sees meeldivad tumepruuni ja valge kombinatsioonid — seesugune ongi vastavatud lugemissaal.

Prorektor Georgi Oserov tänas avasõnas raamatukogu kollektiivi, kes maipühadeks instituudiperele nii toreda kingituse tegi, ja luges ette rektori käskkirja, millega avaldati tänu ja kiitust tublimatele raamatukogutöötajatele ja premeeriti kõige paremaid.

Õnnitlema tuldi TPedI raamatukogunduse ja bibliograafia kateedrist, Vabariiklikust Tehnilisest Raamatukogust, M. Gorki-nimelisest Tallinna Keskraamatukogust, Meditsiinilisest Raamatukogust ja F. R. Kreutzwaldi nimelisest ENSV Riiklikust Raamatukogust.

Piduliku tseremoonia järel lubati külalised raamatukogu hoidlatesse ja tööruumidesse uudistama. 150-kohalisse lugemissaali jäi vaid üks huviline. Esimeseks lugejaks osutus teenindussökonoomika kateedri dotsent Peeter Lageda. Ajakirjaks, mis köitis ta tähelepanu, oli «Voprosõ raketnõi tehniki». Küsisime, mida ootab esimene lugeja uuelt raamatukogult.

«Eelkõige seda, et lugemissaal Mustamäel muudab informatsiooni palju kättesaadavamaks nii tudengile kui ka õppejõule.

Töötingimused on mõnusad: lugemissaal on avar, valgust on palju, söökla ka kohe kõrval... Siin saab kasulikult veeta iga vaba minuti. Vahepeal, kui raamatukogu kolis, oli teistes raamatukogudes töötamine kuidagi ebamugav — tundsid end külalisena — nüüd aga ole kui oma kodus. Uurimistöö jaoks vajalik materjal on kõik käe-jala juures.

Kahele hoidlakorrusele ja lugemissaali riiuleile on mahutatud peale eespoolnimetatud 83 Brockhausi köite veel 300 000 eksemplari teaduslikku kirjandust, entsüklopeediaid, sõnaraamatuid, bibliograafilisi teatmeteoseid ja suur hulk ajakirjandust. Kõige paksem köide, mis avariiulilt näppu jäi, oli ligi 3000-leheküljeline.

Kui küsisime raamatukogu juhatajal sm. Kikaselt, milliseid põhimõttelisi uudiseid uus lugemissaal pakub, astus ta seina äärde, kus olid välja pandud paljude ajakirjade viimased numbrid ja avas kapi, kus lebasid uksel asetseva ajakirja looks vaa ta eelnevad numbrid ja peale nende veel kaks aastakäiku. On ju need kõige enamkasutatavad. Varasemaid numbreid ja aastakäike tuleb aga tellida juba hoidlast. Niisugust ajakirjakappide süsteemi polevat seni veel Eestis ega kogu NSV Liidus nähtud.

Sm. Kikas lisas, et raamatukogu kasutamise lihtsustamiseks on välja pandud palju meeldivalt kujundatud viitasid ja silte. Uuenduseena on loodud veel konsultandi ametikoht. Konsultandi kohuseks on vastata iga lugeja igale raamatukogu puudutavale küsimusele ja kui ta seda kohe ei suuda, siis mingi aja jooksul leida vastus.

Uus lugemissaal on sedapuhku mõeldud kolmanda—viienda kursuse tudengitele, kelle tarvis käsiraamatukogusse on koondatud põhilised õpikud ja teatmikud; aspirantidele ja õppejõududele, kes leiavad siit laia valiku referatiivseid ajakirju ja palju muud uurimistööks vajalikku kirjandust. See aga ei tähenda, et nooremate kursuste ees uksed suletud on. Vajalikke õpikuid nad siit ei leia (1.—2. kursuse õpikud on koondatud 2. ühiselamusse), küll aga saavad soovitavat kirjandust referatiivsete uurimistööde tarvis ja muidu silmaringi avardamiseks.

P. OJA,
N. VELLEND,
TPI Pressiklubi

⊙ **1970. a. ilmus raamatuid 60-s NSV Liidu rahvaste keeles ja 41-s võõrkeeles. Tõlgiti NSV Liidu rahvaste kirjandust 101-st keelest 88-sse ja väliskirjandust 34-st 38-sse keelde.**

⊙ **Eesti NSV-s trükiti 1970. a. 1 803 raamatut kogutiraažiga 10,8 milj. eksemplari, iga inimese kohta ilmus 7,9 raamatut. Ajakirju ja teisi perioodilisi väljaandeid ilmus 149 nimetust aastatiraažiga 21 milj. eksemplari, ajalehti 43 nimetust.**

Peeter Väljak JA TEISED

* Kas «Koguduse» mehed?
Ikka.

* Kroonikat?
Mõtlesime mängima hakata — 1970.

Proovisime — 1971. a. oktoobris.

Jõuproov 2,5 + Lagle — XIX TPI komsomolikonverentsil.

Suur kontsert — märtsis.

Ja nüüd — RSN-72.

Tuleme veel külla, sest teil on tore publik.

* Mispoolest tore?
Paraja temperamendiga — ei sega mängimist. Pedakatel pole ka viga. Linnaklubides me ei mängi — «Vana jõgi» on meile vastukarva.

Teil on tore ametiühinguklubi ja selle tore esinaine seltsimees Kasemets. Palume vabandust publiku ees — riistad olid võõrad ja kohe mitu korda juhtus ebameeldivaid apse. Rahvas sai naerda, aga meie olime hädas.

* Ansambli ninamees?
Peeter Väljak — ansambli juht, helilooja, rütmimees ja põhiline lauluhääl. Töötab TRÜ klubis.

Ülikooli klubi on meie peremees, kes meid keskpäraselt pillidega varustab, mille abil klubirahvale muusikat teeme.

* Ja nimi?
Mängisime kolmekesi vanasti Pärnu «Viikingites», nii et põhikaader on juba vanast ajast tuttav. Siit ka nimi. Nii-öelda sõprade kogudus.

* Kes veel teie kogudusse kuuluvad?
Jüri Elken, mängib basskitarri, teeb laule, laulab neid ka ise ja lisaks on ülikooli II kursuse füüsik.

XII

Soolomees on Toomas Taul, ajaloolane, III kursus.

Trummi lööb Ants Matiisen, Tartu linna koolipoiss.

* Kes see karvane prillidega mees oli, kes vahetevahel laval liikus?
Poole kohaga Andres Valkonen.

* Viisidest ja sõnadest?
Viise on palju, raske on sõnu välja mõelda. Käsuga teha ei oska, kui tuleb midagi, siis tuleb. Loominguline moment. Repertuaaris on puhas omalooming.

* Ka inglise keeles?
Vanemad laulud. Uued on kõik maakeeles.

* Paar sõna tänasest kontserdist.
Pühendasime selle jüripäevale. Meil on ju ka Jüri olemas.

*

Et ansamblist täielikumat pilti anda, toon paar arvamust. Tagor Kurbanov, Tadžikimaa mees:

«Meeldis küll, kuid lärmi oli natuke palju. Meil on rohkem rahvusliku stiiliga ansamblid. Laulsid hästi.»

Kirill Teiter, tipikas:

«Sügavaim mulje — Peeter Väljaku hääl. Mahlakas, südamlik, kodune ja sisikonda, see tähendab hinge tungiv.»

Vitali Ustroi Moldaaviast:

«Väga meeldis, väga pop!»

Veetlev noor daam, kes «Kogudust» kunagi kuulnud pole:

«Ma olen nendest nii palju head kuulnud, et kui tekib võimalus, siis lähen tingimata kuulama.»

K. KIKISAAR

RSN TAGANTJÄRELE

Vitali USTROI, *RSN-i külaline Moldaaviast, oli Tallinnasse sõiduga väga rahul. Allpool toon lühidalt tema jutu konspekti, mida ta rääkis kohvitassi taga RSN-i pidulikul lõpetamisel:*

«Õpin Kišinjovi Polütehnilises Instituudis, III kursus, tahan saada mikroelektroonikuks. Õppimisega olen rahul, valitud eriala mind huvitab. Kuidas Tallinnas meeldis? Tip-top, RSN oli organiseeritud suurepäraselt. Kõik on nii tore ja huvitav. Linn on teil ilus. Jalutasin linna vahel ja tundsin, et olen keskajas. Ja veel meeldis uus linn. Teil on ta ilusti kunstiliselt kujundatud. Majade paigutus on ka omapärane ja huvitav.

Suurim elamus? Käisime ühes toredas keldris. Seal töötab üks meister, kes lampe valmistab. Zolotye ruki. Rahvaste sõprus? Tore asi. Tunnen, et kui mitmest rahvusest inimesed koos, on väga tore. Eile oli ühel Läti tüdrukul sünnipäev. Toostid kõlasid seitsmes keeles. Laulsime kah. Mis veel? Soome saun, loomulikult. 140°C vilus. Väga hea tunne. Seal tegin väikese avastuse, et õlu on hea ja maitsev. Tüdrukud? Ja-jaa, meil on ka ilusad, aga teie omadel ka viga ei ole. Mulle meeldivad. Eriti meie šefid. Väga lahkelt võtsid meid vastu ja näitasid linna.

Ja veel niipalju — tulge kõik külla, sügisel, kui vein saab valmis.»

VÄRSI-NURK

Orkester Glehni pargis

väikeses lavakastis mängib
ainult teine viiul
teised pillimehed peavad
sünnipäeva Hiiul
— — — — —
Glehni tehtud krokodilli
kisuvad nad sabast
mõni pargist nopib lilli
metsikust ja vabast
— — — — —

kirjutab Jüri Üdi viimases «Nooruses». Kes oli Glehn, mil moel tema loss TPI-ga seotud on ja kus saab krokodilli sabast sikutada, sellest «TP» järgmises numbris. Lugemiseni!

❀

Ma mängin ühte mängu et
mina armastan sind ka si-
na mängid seda mängu aga
mina tahaks veel mängida
et sina armastad mind
Sa ei taha
Lapsed, ärge mängige liiga
kaua, sest varsti saabub
öö.

I. RAV

Täismees mõtleb lapsepõlve peale

NÕGESED MALTSAD OHAKAD
DŽUNGLIS ROOMAB VALGE INIMENE
PIRITA JÕGI SULISEB
SEE JU NIAGAARA KAUGUSES KOHAB
SULG KUKLAS PÄRIT TUVI SABAST
HAUKASILM OTSIB IROKEESE ELU VÕI SURM
VEEPÜSTOL PLASTMASS BERNOULLI SEADUS
FOOL KUNINGRIIKI PÜSSIROHU EEST
LAPSED LÄHEVAD VARA MAGAMA
VÕITLEJA UNI LÕKKE ÄÄRES ON PÄRAST VÕITUGI ERGAS
SUVILA OSTIS UUS PEREMEES.
NÕGESED, MALTSAD JA OHAKAD?
NÜÜD KASVAB SEAL KARTUL, MAASIKAD JA MUUDKI KASULIKKU.

COONAR

TSÜKLOTRONI JUUREST KONTSERDISAALI

Moskva servas, Kolomenskoje sibulkuplitega kirikute ja Onkoloogia Instituudi lähedal asub Füüsikainseneride Instituut. Sinna õppima pääsemiseks tuleb läbi teha suurimaid konkursse — igale kohale pretendeerib 25 kandidaati!

Kuna instituudis õpivad valdavas enamuses noormehed, siis on loomulik, et 1956. a. moodustati seal meeskoor. Nüüd on kooril juba oma ajalugu ja ta nimetusele lisatakse rahvakollektiiv. Ajalugu — see tähendab ligi 300 esinemist kõige erinevamates kohtades, alates tehase tsehhist Kremli Kongresside Paleeni välja, see tähendab aukirju, esikohti üleliidulistel konkurssidel.

Kooril on hulgaliselt traditsioone, sealhulgas osavõtt üliõpilaste ehitusmalevast. 1967. a. ehitati Vesnjakis, 1968. Jakuutias ja 1969. Krasnojarskis. Alates 1970. a. esineb koor suviti juba iseseisva ehitusrühmana. Päevasele tööle labida ja kelluga järgneb sageli kontsertesinemine ümbruskonna elanikele.

❀ **Moskva Füüsikainseneride Instituudi Meeskoor esineb TPI aulas pühapäeval, 7. mail, kell 18.00. Koori juhatab E. Rõvkina. Läheme kuulama!**

SEEKORD AUTODEGA

Ühel märtsilaupäeval oli TPI peahoone ees autosid nii palju kui ei kunagi varem. Ei, mitte tavalisi. Hüüdlausetega nagu «Zahodi, gostjem budeš» või «Tartu õlu lausa mõnu». Ja veel teistsuguseid autosid, pealkirjastatud vastavalt rooli taga istuja seisusele. Teiste hulgast jäid meelde «Abilammas» ja «Juhtoinas».

Niisugune oli TPI meeskoori lahkumine ja nagu võis järeldada, Tartusse. Iga liige oli püüdnud endale eelnevalt auto hankida, kas siis varastamise, äraajamise või ostmise teel.

Püüti tõestada O. Benderi tuntud fraasi «Auto, seltsimehed, ei ole mitte luksusese, vaid liiklusvahend» õigsust.

K. VELK,
TR-21

P. S. Laulurallist pikemalt järgmises «TP»-s.

ARTHUR CLARKE

MUINASJUTULINE VAATEPILT

Ma ei imestanud just vähe, kui lugesin teatmikest, et üks kõmulisemaid Kuul teostatud katseid oli faktiliselt pärit 1955. aastast, ajast, mil rakettide kasutamine atmosfääri uurimiseks oli kestnud napilt kümme aastat. 1955. aastal toimus katse, mille käigus lasti suurel kõrgusel välja naatriumipilv.

Vaadake Maalt taevasse: kõige selgemalgi ööl ei paista tähtedevaheline ruum absoluutselt mustana. Silma satub nõrk kiirgus, mille põhjustavad muude nähtuste kõrval ka ionosfääris hajunud naatriumiaatomid. Teadlased arvasid, et kui muidu tuleks tikutoositäie naatriumi saamiseks läbi sõeluda hea hulk kuupmiile ionosfääri, siis mitu naela korraga üles lastud naatriumi peaks päris ilusa tulevärgi tekitama.

Ega nad eksinudki. Naatrium, mis White-Sandi kohal raketiga üles paisati, moodustas suure kollase pilve, nii et terve tunni, kuni aatomite täieliku hajumiseni, säras taevas nagu kunstlik kuu. Lõbus katse, kuigi teda ei tehtud lusti pärast, vaid tõsistel teaduslikel eesmärkidel. Kiirgust fikseerivad aparaadid andsid uusi andmeid atmosfääri ülakihtidest; seegi informatsioon läks teadmiste varakirstu, ilma milleta kosmoselennud kunagi poleks võimalikuks saanud.

Kuu-lendu plaanitsedes leidsid ameeriklased, et poleks paha katset korrata, muidugi mõista suuremas mastaabis. Mõned tsentnerid naatriumi jätavad Kuu atmosfääri jälje, mida Maalt tavalise binokligi abil kergesti näha võib.

(Muuseas, osa inimesi ei tea tänini, et ka Kuul on atmosfäär. Hingamiseks küll liiga hõre, kuid aparaatidele täiesti kättesaadav. Ja meteoriidikilbi ülesandeid täidab suurepäraselt — ta paksus ulatub siiski sadadesse miilidesse.)

Eelseisev eksperiment oli üldiseks kõneaineks. Järjekordne transpordirakett toimetas Maalt kohale «pommi» naatriumiga. Selle ehitus oli väga lihtne: sütik pani plahvatama süütelaengu, naatrium hakkas aurustuma, gaaside survel lõhkes vahesein ja läbi erilise kujuga düüsi tungis naatriumipilv taevasse. Pilv pidi üles lastama varsti pärast öö saabumist, et pilv varjust päikesekiirte kätte jõudes pimestavalt särama lööks.

Öö saabumine Kuul on üks vapustavamaid vaatepilte looduses. Eriti kui vaatad aeglaselt mägede taha kaduvat Päikese leekivat ketast ja mõtled sellele, et uuesti ilmub ta alles neljateistkümne maise ööpäeva pärast... Kuid loojangu asemele ei astu täielik pimedus, vähemalt mitte sellel Kuu poolel. Taevasse jääb liikumatult rippuv Maa, ainus taevakeha, mis ei tõuse ega looju. Ta pilvedelt ja ookeanidelt peegeldunud valgus paneb kuumaastiku pehmelt, sinakalt särama; seetõttu on öösiti mõnikord kergemgi orienteeruda kui päeval, silmipimestava Päikese kiirtes.

Katset vaatama tulid needki, kel seal otseselt midagi teha polnud. «Pomm» oli paigutatud suure kolmnurga keskele mille tippudeks olid kolm kosmoselaeva ja sihtis vertikaalselt tähtede poole. Doktor Andreson, ameeriklaste astronoom, kontrollis sütikut; ülejäänud hoidusid aupaklikku kaugusse. «Pomm» nägi välja üsna kohutav, kuigi polnud ohtlikum gaseeritud vee filoonist.

Kokku olid korjatud kõigi kolme ekspeditsiooni optilised riistad. Teleskoobid, spektroskoobid, kinokaamerad seisid rivis täielikus lahinguvalmiduses. Kuid see polnud midagi, võrreldes aparaatide patareiga, mis sel hetkel meid Maalt vaatas. Täna öösel valvavad kõik astronoomid-asjaarmastajad oma aedades, kuulates raadioreportaaži Kuult. Ma heitsin pilgu suurele pehmelt säravale planeedile — näib, et mandrite kohal pilvi peaaegu polegi, nähtavus on hea. Mis siis ikka, see on ka õiglane: on ju nende töö kõige aluseks, mis praegu siin toimub.

Laengu lahtipäästmiseni jäi viiteist minutit. Kes teab mitmendat korda juba tabasin end kahetsemast, et skafandris ei saa nähtavust kahjustamata suitsu teha. Kui keerukaid probleeme on lahendanud meie teadlased, aga selline pisiasi on ikka veel probleemiks!

Et kuidagi aega surnuks lüüa (meie grupp pommi lõhkamisest osa ei võtnud), lülitasin raadio sisse ja jäin kuulama Dave Boltonit. Ta sai reportaaž tegemisega päris häst hakkama. Hiilgava matemaatikuna oli Dave meil peanavigaatoriks. Peale selle oli ta väga sorava jutuga mees ja armastas värvikaid ütlemisi; vahel tuli BBC-l tema reportaaže redigeeridagi. Seekord ei saanud nad aga midagi teha — saade läks retranslatsioonijaamade kaudu otse eetrisse.

Dave selgitas lühidalt ja lisnagi üldarusaadavas vormis meie katse eesmärki jutustades sellest, kuidas tuhandemilise tunnikiirusega tähtede poole sööstev naatriumipilv võimaldab meil uurida Kuu atmosfääri.

«On veel tähtis,» jätkas ta, pöördudes miljonite kannatamatult ootavate inimeste poole Maal, «mõista järgmist. Kümne minuti jooksul pärast «plahvatust» ei näe teie ega meiegi mitte midagi. Kuu varjus on pilv täiesti nähtamatu. Ta lööb eredalt helendama alles kohtudes päikesekiirtega, mis läbistavad kosmilist ruumi kõrgel meie kohal. Valguse tugevust ette aimata on raske, kuid arvatavasti võite te teda näha juba kahetollises teleskoobis. Võimalik ka, et isegi tugeva binokli abil.»

Selles vaimus pidi ta kuulajaid lõbustama veel kümme minutit. Kuidas see tal õnnestus, see käib igatahes üle minu mõistuse. Siis aga jõudis kätte suur hetk: Anderson vajutas käivitusnupule. «Pomm» hakkas keema, naatrium aurustus, rõhk seadmes kasvas. Kolmekümne sekundi pärast oleks pikast taevasse suunatud düüsist otsekui suitsupilv välja paiskunud. Nüüd tuli oodata veel kümme minutit kuni nähtamatu pilv tähtede poole kihutab.

(Järgneb)

POLÜTEHNIK 3
Nr. 15 (670)
Reedel, 5. mail 1972

SOOVIME ÕNNE!

JEVDOKIA MADIS

Täna tähistab kahekordset nooruse juubelit ja pedagoogilise tegevuse esimest veerandsajandit Tallinna Polütehnilise Instituudi NLKP ajaloo kateedri dotsent, ajalooteaduste kandidaat JEVDOKIA MADIS.

Juubilar lõpetas 1944. a. Moskvas Nõukogude Kooperatiivkaubanduse Instituudi ning suunati tööle vabastatud Ukrainasse Rovno linna. Edasi töötas ta õpetajana ning parteitööl.

1952. a. lõpetas J. Madis Leningradi Ülikooli juures ühiskonnateaduste õppejõudude aastased ettevalmistuskursused filosoofia erialal, kust ta lähetati tööle Tallinna Polütehnilisse Instituuti. 1963. a. kaitses juubilar edukalt kandidaadiväitekirja, 1966. a. omistati talle dotsendi kutse.

Juba 20 aastat töötab J. Madis pedagoogilisel alal TPI-s, olles pälvinud nii kolleegide kui üliõpilaste lugupidamise. Käesoleval ajal on juubilaril käsil doktoriväitekirja kirjutamine. Tema sulest on ilmunud hulgaliselt artikleid perioodikas ning kogumikes, esinenud teaduslike ettekannetega paljudel konverentsidel.

J. Madis võtab aktiivselt osa ühiskondlikust tööst instituudis ja mujal. Ta on ühingu «Teadus» ajaloo sektsiooni juhataja, EKP Keskkomitee mittekoosseisuline lektor jne. Suur on tema panus kateedri õppe-metoodilises töös metoodikakomisjoni esimehena.

Soovime juubilarile jätkuvat loomingulist tuld, tugevat tervist ja õnne!

Kolleegid.

SUVISED TÖÖD

Tallinna Polütehnilise Instituudi rektoraadi ja komsomolikomitee ühise otsuse põhjal kõik õpperühmad, kes omavad suvevaheaega 6 nädalat või rohkem, on kohustatud tegema suvist ühiskondlikku tööd 2 nädalat. Rühmal on võimalik valida tööobjekt ja töö sooritamise aeg.

Töö sooritamise ajad:

3. juuli—15. juuli
17. juuli—28. juuli
31. juuli—12. august
14. august—25. august.

Tööobjektid:

1. **Uus staadion**
2. **Vana staadion**
3. **Ühiselamud**
4. **Vastuvõtukomisjon**
5. **Klooga spordibaas (juuli I pool, 1 rühm konkursi alusel)**
6. **Ehitusjaoskond**
7. **Majandusosakond.**

Iga õpperühm, valinud tööobjekti ja töösooritamise aja, esitab avalduse koos rühma nimekirjaga, kes teevad suvist ühiskondlikku tööd SÜT staabile 22. maiks. Suvisest ühiskondlikust tööst vabastatakse EÜE-72 liikmed. Muudel kaaluvatel põhjustel vabastuse taotlejatel esitada avaldused samuti 22. maiks SÜT staapi.

Tööobjektide jaotamise aluseks võetakse rühma avaldus ning osavõtud hoogtööpäevakutest.

SÜT staabi asukoht A II — 128.

J. EIDELKIND,
SÜT staabi juhataja

Sihikindlalt

«Kõik sõltub kasvatusest,» armastas korrata vana pedagoog Felix. «Kõik, kõik. Ja mis sellest ei sõltu, see pannakse sõltuma. On kasvatus positiivne, saab ka produkt olla ainult positiivne; on kasvatus vastupidine, on igale ühele paugupealt selge, et ka produkt on ainult vastupidine,» lisas ta juurde.

Kord, sirvides üht populaarteaduslikku ajakirja, torkasid meie loo peategelase silma järgmised read:

«Mände on mitmesuguseid. On palju häid, ent ikkagi leidub veel kõveraidki. Metsateadlased töötavad praegu probleemi kallal, kuidas ka avamaal kasvatada ainult sirgeid isendeid.»

Endine koolmeister lõi endale laksti vastu laupa: «Kuidas ma küll varem selle peale ei tulnud!» Sisuliselt sarnaneb ju metsameeste ülesanne pedagoogikafrondil võitlejate õilsate eesmärkidega.

«Iga pedajas mastipuuks!» hüüatas Felix ja lippas metsa. Ta teadis hästi, et õiged näpunäited ka vanemas eas võivad nii mõnegi indiviidi kõuriklikkuse teelt oiviklikkuse maile pöörata.

Staažikas õpetaja valis männikus välja kõige kõveramad ilmingud ja pidas neile kõne. Rääkis üldisest kasust. Rahvamajandusest. Üksikuist mahajääjatest, sabassörkijatest. Tunni lõpul esitas küsimusi. Ei kippu ega kõppu. Siis palus õpilaspäevikut. Jälle vaikus. Felix võttis väitsa ja kribis koorele märkuse: «Ei vasta sihilikult õpetaja küsimustele. Puudub päevik.»

«Käbi ei kuku kännust kaugele,» konstateeris meie kangelane elus tuhandendat korda seda lihtsat tõde. Järgmisel hommikul ei leidnud tüvelt vanemate allkirja.

Felix andestas selle koerustüki. Talle meenus, et ta on jätnud kasutamata pedagoogikaarsenali kõige vahedama relva — õpetaja prestiiži. Oma autoriteedi tõstmiseks hakkas ekskoolmeister nõudma, et tema uued õpilased kummarduksid tema ees. Jällegi oli tulemuseks null. Felix tundis veel piitsa ja prääniku poliitikat. Ta torkas pipargoogi männi okka külge ning alustas jällegi tööd. Mitte midagi. Haaras rihma, virutas. Maiuspala kukkus maha. Õpetaja vihastus. Kui ei taha, pole vaja. Sõi kõik biskviidid ise ära. Otsustas vallatu puu nurka panna. Kohanes olukorraga, saagis maha. Teistele hirmuks, temale endale õpetuseks.

Kui kolmandal hommikul ka ükski puu pedagoogi soovidest välja ei teinud, võttis vana koolmeister bensiinikanistri, kallas vedelikku mändide peale ja süütas metsa.

«Kõik peab sõltuma kasvatusest,» pomises ta.

Artur

Sport

UJUJATE VÕIT

Eesti NSV kõrgemate õppeasutuste ujumismeistrivõistlused toimusid Tallinnas 22.—23. aprillil ja kujunesid TPI ujujatele võidukaks. Ülikoolide arvestuses oli võit kindel ja ülekaalukas. Konkurentsitihedaks kujunes aga TRÜ ja TPedI vaheline heitlus — kord üks, kord teine punktiga juhtimas. Teise koha saatuse otsustasid alles viimase teateujumise punktid:

I	TPI	— 160 punkti
II	TRÜ	— 134 punkti
III	TPedI	— 133 punkti
IV	EPA	— 8 punkti

Ka spordiklubide arvestuses saavutasid TPI üliõpilased veenva võidu:

I TPI Spordiklubi — 139 punkti
II TPedI Spordiklubi — 114 punkti
III TRÜ Spordiklubi — 91 punkti

Nüüd on TPI tulnud võitjaks üheksal korral, TPedI kuuel ja TRÜ kahel korral.

TPI ujujaist tulid kõrgemate koolide meistriteks:

Hillar Kangur — 100 m vabalt ja 4×100 m kombineeritud teateujumine

Aksel Luige — 100, 200 m rinnuli ja 4×100 m kombineeritud teateujumine

Jüri Kravets — 200 ja 400 m vabalt ja 4×200 m vabalt teateujumine

Toivo Viilep — 200 m selili ja 4×200 m vabalt teateujumine

Märt Nael — 4×200 m vabalt teateujumine

Neeme Vellend — 4×200 m vabalt teateujumine

Kullo Raiend — 100 m selili ja 4×100 m kombineeritud teateujumine

Andres Viiroja — 4×100 m kombineeritud teateujumine.

F. RAUDSEPP

MEISTRIVÕISTLUSED UJUMISES

Käesoleva aasta ujumise meistrivõistlustest võttis osa 56 ujujat, seega veidi rohkem kui eelmisel aastal. Sektsiooni juhatus (esimees K. Pollisinski), kelle peamiseks ülesandeks ongi ujumisalase töö abistamine, jäi käesolevatel võistlustel passiivsesse osasse, ei aidanud kaasa ujujate väljaselgitamisele ja õigeaegsele ülesandmisele.

Kui üldiselt tulemustega võikski rahule jääda, oli vöörastav, et varem ülesantud aladele ei tulnud ujujad starti.

Meistriteks tulid NAISTEST:

Tatjana Dalotovskaja (elektrot.) 50 vabalt 33,2; 100 selili 1.27,9.

Kaarin Rattiste (majandust.) 100 vabalt 1.19,8; 100 liblikat 1.43,8.

Lilian Strukova (keemiat.) 200 kompleksi 2.34,3.

Elo Auling (majandust.) 100 rinnuli 1.39,3.

MEESTEST:

Taivo Viilep (majandust.) 50 vabalt 26,7; 100 vabalt 1.01,4; 200 kompleksi 2.34,3.

Aksel Luige (ettevalmistusosak.) 100 rinnula 1.15,3.

Andres Viiroja (keemiat.) 100 liblikat 1.08,3.

Jüri Kravets (ehitust.) 100 selili 1.12,7.

Naiste 4×50 m vabalt teateujumise võitsid keemikud (Sirje Erits, Lilian Strukova, Tiiu Seesmaa ja Kiira Körm) — 2.37,2 ja meeste teateujumise energeetikud (Märt Nael, Andrei Konovalov, Aleksei Karlõšev ja Hillar Kangur) — 1.49,8.

Teaduskondade lõplik järjestus naiste osas:

1. Keemiat. — 119 punkti.
2. Majandust. — 117 punkti.
3. Elektrohtehnikat. — 82 punkti.
4. Ehitust. — 22 punkti.

Meestel:

1. Keemiat. — 115,5 punkti.
2. Energeetikat. — 111 punkti.
3. Majandust. — 74 punkti.
4. Elektrotehnikat. — 69 punkti.
5. Ehitust. — 40,5 punkti.
6. Mehaanikat. — 36 punkti.

Möödunudaastane võitja — majandusteaduskond — pidi alla vanduma käesolevateks võistlusteks paremini organiseeritud keemikutele.

F. RAUDSEPP

Taskupeeglis, trümoos...

TUTVUSTAME MEIENI JÕUDNUD TÖID

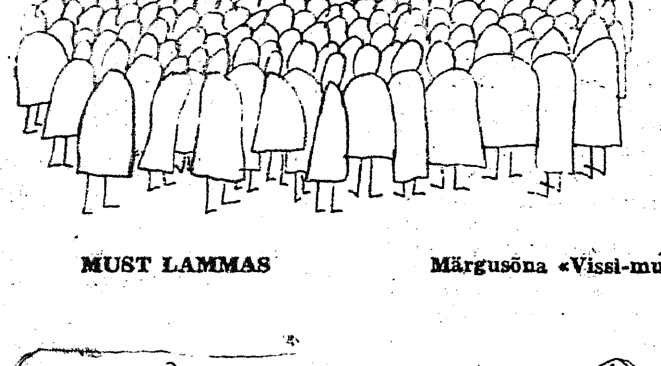

MUST LAMMAS **Märgusõna «Vissi-muu».**

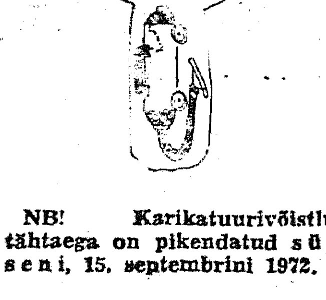

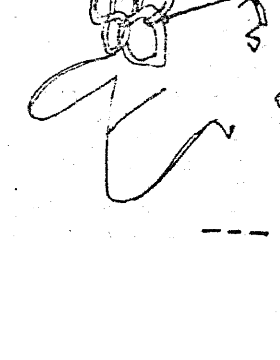

NB! Karikatuurivõistluse tähtaega on pikendatud s ü g i s e n i, 15. septembrini 1972.

SPORTVÕIMLEMISE MEISTRID

ENSV 1972. a. kõrgemate koolide sportvõimlemise meistrivõistlustel saavutas võistkondliku esikoha TRÜ TPI ja TPedI ees. Ka naiskondade paremusjärjestus oli sama. Meeskondadest võitis TPI TRÜ ja TPedI ees.

Individuaalselt võitis naiste meistrikandidaadijärgus TPedI võistleja **T. Sergejeva** 69,6 p., I järgus **S. Reinhold** TRÜ 68,8 p., 4. — **U. Saar** TPI 65 6 p. II järgu võitis TPI üliõpilane **I. Koptšjonova** 67,2 p. III **N. Sotnikova** TPI 67,2 p., III järk I **R. Kallap** TPI 70,3 p.

Meeste meistrikandidaadi järgu võitis **M. Peterson** TPedI 96,0 p. I järgus kuulusid kaks esikohta TPI üliõpilastele — I **A. Sudnitšõn** 99,5 p., II **V. Antsiferov** 97,3 p. II j. I **M. Krasman** TRÜ 102,3. III j. I **I. Mumma** TRÜ 105,55. II **T. Klaats** TPI 104,45 p.

Kui enamus TPI võimlemissektsiooni liikmeid suhtus täie tõsidusega võistluste ettevalmistusse, siis kahjuks meie tugevamad naisvõimlejad **A. Türkson** (KÜ-61) ja **L. Šelkovskaja** (TPV-67) ei suutnud saavutada sportlikku vormi ning pidid jääma pealtvaatajaiks. Nende kaasavõistlemise korral oleks aga TRÜ esikoht jäänud küsitavaks.

A. TŠESNOKOV

Mitmesugust

❀ Ära anda tuusik turismirongile Tallinn—Vormsi—Saaremaa. Teatada Tulbi 3—4.

❀ Ostan piiramata koguses õhku autokummidele. Võib ka tarvitatud olla. Teatada Kummi 2.

❀ Kaubastu hulgibaas teatab, et on saabunud müügile suures valikus lipsusõlmi ja püksiviike (import).

❀ TPI ALMAVÜ klubi teatab, et korraldatakse amatöörjuhi kursused tõukejalgratastele. Osavõtt kõigile vaba.

❀ Õpperühma «Tikut-oppsi» mängu absoluutseks meistriks krooniti A. Ferdi. Saavutus on seda hinnatavam, et tegemist on mittesuitsetajaga.

❀ VTK normide täitmisel 6 km kiirrännakus läks kaotsi 2 tudengit. Otsitavad leiti 2 tundi hiljem kioskist «Singapur».

R. X.

9. mail kell 12 «Estonia» kontserdisaalis!

TPI Akadeemilise NAISKOORI

21. aastapäeva kontsert.

Koori juhatavad Alma Tamm ja Anne Dorbek.

Läheme kuulama!

Toimetaja H. OK

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42.

Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

MB-04650

Tellimise nr. 1217